

# Výroční zpráva Nadace „MATEŘSKÁ NADĚJE“ za rok 2003

## ÚVOD

Nadace „MATEŘSKÁ NADĚJE“ byla založena a registrována dne 24.5.1995 odborem vnitřních věcí Obvodního úřadu městské části Prahy 6 pod registračním číslem P6-169/23/N95. Identifikační číslo Nadace je 63108801.

K přeregistrování Nadace došlo dne 2.12.1998 Krajským obchodním soudem v Praze v souladu se zněním zákona č.227/1997 Sb.Zákon o nadacích a nadačních fondech.

## CÍLE

Cíle Nadace jsou:

1. Organizace pomoci a podpora neplodným partnerským párům a ženám s opakovaným potrácením.
2. Koordinační činnost spočívající v koordinaci jednotlivých pracovišť a odborníků podílejících se na vyšetřování a léčbě postižených párů s cílem garantovat komplexnost a účinnost postupů.
3. Osvětová činnost spočívající ve zprostředkování informací o možnostech diagnostiky a léčby postižených párů pro laickou a odbornou veřejnost.

## ODŮVODNĚNÍ ČINNOSTI NADACE

Pro stále více nedobrovolně bezdětných partnerských párů se stává vyplnění touhy po dítěti těžko uskutečnitelným životním přáním. Přes to, že existuje množství gynekologických pracovišť, mnohým párům se nedostává dostatek informací nejenom o diagnostice a léčbě neplodnosti a opakovaného potrácení, ale i o postupech co činit dál, vyčerpají-li se všechny možnosti a dítě stejně nepřichází.

Proto Nadace nabízí zprostředkování kompletního laboratorního vyšetření pro ženu i pro muže, psychologickou pomoc a dostatek času na otázky i pochyby ze stran nedobrovolně bezdětných párů. Pracovníci Nadace nabízejí párům a ženám dopisování, osobní pohovory a v neposlední řadě i možnost dopisování emailovými zprávami.

## NEPLODNOST

O neplodnosti hovoříme tehdy, nepodaří-li se partnerskému páru dosáhnout těhotenství po 1-2 letech pravidelného nechráněného pohlavního styku.

Neplodnost se stává ve vyspělých státech závažným zdravotnickým a společenským problémem. Vedle přímé psychologické traumatizace postižených dvojic, lze očekávat v budoucnu také značný ekonomický problém.

Statistika, která by zmapovala, kolika lidí se u nás neplodnost týká, neexistuje. Lékaři pouze odhadují, že se s tímto problémem potýkají desetitisíce párů.

Příčina neplodnosti bývá nalezena ve 33 % u mužů (přibývá genetických poruch, které znemožňují přirozené, ale i umělé oplodnění žen), ve 25 % u žen, zhruba ve 20 % bývají postiženi oba partneři. Zbývá 22 % případů, kdy není příčina neplodnosti objasněna, tzv. idiopatické případy. Ještě více neobjasněných případů - kolem 50 % - se vyskytuje ve skupině opakovaně potrácejících žen. Právě u těchto neobjasněných případů chce Nadace pomáhat.

Podle nejnovějších výzkumů stojí imunologické příčiny za více než polovinou nevysvětlitelné neplodnosti, opakovaného potrácení i selhání metody mimotělního oplodnění (IVF). Průkaz choroboplodné imunity vyžaduje odborné vyšetření, opírající se o řadu speciálních a stále doplňovaných metod. Nadace klade důraz na diagnostiku, proto doporučuje u idiopatických případů kompletní klinické a laboratorní vyšetření. Hlavním pracovištěm, které může zajistit provedení všech potřebných vyšetření nejmodernějšími metodami (některá se provádějí pouze v této laboratoři a jsou stále doplňována o světové nové metody), stanovit diagnózu a navrhnout účinnou léčbu či další postup, je Imunobiologická laboratoř Ústavu pro péči o matku a dítě v Praze-Podolí. Vyšetření na tomto pracovišti doporučuje Nadace u všech imunologicky podmíněných a nejasných příčin neplodnosti a opakovaného potrácení, dále tam, kde dosavadní léčba po dobu 1 roku (maximálně 2 let) nepřinesla výsledek. Nadaci se podařilo za dobu své osvětové činnosti zvýšit počet vyšetření v Imunobiologické laboratoři více než dvojnásobně. Vyšetření je ambulantní a je hrazeno všemi zdravotními pojišťovnami a mělo by být jimi vyžadováno, poněvadž v případech, kde lze chorobnou příčinu určit, je následná léčba šetrnější pro organizmus ženy a také ekonomicky výhodnější i pro pojišťovny. V současné době vydávají zdravotní pojišťovny téměř čtvrt miliardy korun ročně na umělé oplodnění. Z téměř 4,5 tisíce pokusů končí celkem jedna třetina úspěšně. Jednotlivé partnerské páry však léta platí desítky tisíc za další a další pokusy IVF. Pro mnohé páry je umělé oplodnění nad jejich finanční možnosti.

V průběhu posledních 20-25 let vznikl lékařský obor reprodukční imunologie. Tento obor se snaží postihnout vztahy imunitní soustavy ke zralým pohlavním buňkám, ke spermiiím a vajíčkům a ke tkáním plodu. Od roku 1995 se každoročně scházejí čeští a zahraniční reprodukční imunologové za účasti správní rady a poradního sboru Nadace, aby si mezi sebou vyměnili nové poznatky v diagnostice a léčbě neplodnosti a selhání postupů asistované reprodukce.

## **OPAKOVANĚ POTRÁCEJÍCÍ ŽENY**

Určitý počet žen nemůže dovést své těhotenství ke zdárnému konci. Plod obvykle ztrácejí ve 2. nebo na začátku 3. trimestru. U těchto žen, které ztratí za sebou 3 a více plodů, bývá často skrytá porucha imunity, u přibližně jedné třetiny z nich se vyskytuje určitý druh autoprotilátek či autoimunitních buněk. Vyhledáním a vyšetřením těchto žen a jejich léčbou je možno dospět k úspěšnému těhotenství a porodu.

## **DALŠÍ ČINNOST NADACE**

- Aktualizace webových stránek Nadace,
- Pravidelná aktualizace registru fyzioterapeutek, majících atest cviků dle Mojžíšové. Nadace sděluje žadatelům podle jejich bydliště nejbližší adresu fyzioterapeutky.
- Účast v organizování Mezinárodního kongresu reprodukční imunologie chystaného na rok 2004 v Plzni.
- Účast v organizování pravidelného každoročního setkání českých reprodukčních imunologů (za účasti i zahraničních odborníků) ve Zďáru nad Sázavou.
- Přihláška Nadace do SKOKu - spolku neziskových organizací působících v sociální a zdravotnické oblasti.
- Odevzdání daru 10.000,- Kč rodičům čtyřčat z Dudína.
- Účast psychotherapeutky, členky poradního sboru Nadace Dr.Hany Konečné na konferenci andrologů v Českém Krumlově s příspěvkem „Sexuální dysfunkce v partnerském vztahu při léčbě poruch plodnosti v širším kontextu.“

- Vystoupení Dr.H.Konečné s tématem o činnosti Nadace v Českém rozhlasu v Brně, v Radiu Faktor a v Českém rozhlasu v Českých Budějovicích, v radiu Regina Praha, v Radiu Impuls a Radiožurnálu. Dále se Dr.KKonečná aktivně zúčastnila konference Aktuální otázky náhradní rodinné péče v Brně a napsala článek o Nadaci do časopisu Náhradní rodinná péče. Během roku 2003 měla 5 osobních a 10 emailových psychotherapeutických konzultací.
- Správní rada Nadace se v roce 2003 sešla celkem čtyřikrát.

## **SPONZOŘI**

V roce 2003 Nadace získala pouze částku 10.000,- Kč od sponzora z Pelhřimova. Jak Nadace získává finanční částky pro svoji činnost:

1. Úroky z nadačního jmění.
2. Nadace pomáhá organizovat konferenci reprodukčních imunologů ve Žďáru nad Sázavou, eviduje finanční částky, které hradí jednotlivé farmakologické firmy za výstavní místa a zato získává částku 20.000,- Kč.

## **NADAČNÍ ŽENY**

Žena, která nemůže otěhotnět po dobu 1 až 2 let při pravidelném nechráněném pohlavním styku, navštíví nejprve svého gynekologa, ten zajistí pro ní i pro jejího partnera všestranné odborné vyšetření. Vyšetření vyloučí genetické, anatomické, hormonální, infekční, zánětlivé příčiny neplodnosti. Pokud se příčina nezjistí, nebo nedojde-li k otěhotnění do 1 až 2 let po zahájení léčby, nebo došlo-li opakovaně k selhání postupu asistované reprodukce, měla by se žena obrátit písemně, telefonicky, nyní také mailovou zprávou na adresu Nadace. Ve své zprávě uvede žena svůj věk, věk svého partnera, dobu, po kterou se snaží otěhotnět, prodělaná vyšetření u sebe i u partnera a léčbu. Kancelář Nadace domluví s Imunobiologickou laboratoří Ústavu pro péči o matku a dítě termín vyšetření a ten spolu s podrobnostmi nutnými k vyšetření zašle na adresu žadatelky. Po vyšetření a zhodnocení výsledků dostane gynekolog zprávu s výsledky, s navrženým dalším postupem nebo léčbou. Laboratoř přímo neléčí, takže se ženami odeslanými zpět k ošetřujícímu lékaři ztratí mnohdy kontakt, tím často i Nadace. Na Nadaci se obrací týdně kolem 20 žadatelek, většinou nyní mailovou zprávou, ptají se na možnost vyšetření, žádají různé rady pro otěhotnění a mají rok od roku stále větší zájem o cviky podle Mojžíšové, tedy o rehabilitační metodu léčby funkční ženské sterility.

## **ORGÁNY NADACE**

Správní rada:

- MUDr.Eva Domorázková, CSc, zakladatelka a předsedkyně
- JUDr.Pavel Čížkovský, právník
- MUDr.Elena Figurová, gynekolog
- MUDr. Jan Janota, CSc, neonatolog
- MUDr. Jindřich Madar, CSc, imunolog
- MUDr. Karel Nouza, DrSc, imunolog

Revizor: Michal Roček

Tajemník: Jiří Pudil

Poradní sbor:

- Doc MUDr. Zd. Ulčová-Gallová, DrSc, gynekolog-imunolog
- Prof.MUDr. Ct. Dostál,DrSc, revmatolog

- MVDr. Rad. Kinský, DrSc., imunolog
- Mgr. Ing. PhDr. H.Konečná, psychotherapeutka,
- MUDr. E.Kučera, CSc, gynekolog
- PhDr.V. Landová, psychotherapeutka
- Doc. RNDr. J.Pěkníková, DrSc, imunolog
- Prof.MUDr.L.Pilka, DrSc., gynekolog

## **ZÁVĚR**

Neplodnost, nebo-li nechtěná bezdětnost je dlouhodobá a velmi náročná životní situace. Někdo se s ní vypořádá lépe, u jiných může vyústit až do somatopsychické nemoci. Také proto vznikla Nadace „MATEŘSKÁ NADĚJE" jako ostrov lidství, soustřeďující odborníky, kteří se dokáží vcítit do starostí a trápení jiných a dokáží účinně pomoci. Pokud se partnerům opakovaně nedaří počít a donosit dítě, pociťují velké zklamání a potřebnou pomoc vyhledávají v okamžiku, kdy už nevědí, jak dál. Problém je v tom, že si dvojice přicházejí pro radu a pomoc často pozdě, poněvadž nejsou dostatečně informovány o možnostech vyšetření a o možných léčebných postupech.

Nadace neposkytuje finanční částky pro neplodné páry a s ohledem na rozpočet ani nemůže, ale všichni členové správní rady a poradního sboru jsou vždy ochotni naslouchat, poskytnout laskavé slovo, poskytnout všechny potřebné informace o vyšetření a léčbě neplodnosti a opakovaného potrácení. Odměnou jsou nám dopisy postižených žen, díky za poskytnutý čas a za pomoc. Největší odměnou je ovšem oznámení o otěhotnění a porodu zdravého dítěte.

## **PODĚKOVÁNÍ**

Děkuji všem členům správní rady a všem členům poradního sboru, také panu M.Ročkovi, panu J.Pudilovi a paní J.Pudilové za obětavou a nezištnou práci pro Nadaci.

V Praze dne 11. října 2004

MUDr.Eva Domorázková  
předsedkyně správní rady